

การลักขโมยไฟฟ้าเพื่อขุดบิตคอยน์ : อาชญากรรมทางเศรษฐกิจสมัยใหม่
ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย*

ELECTRICITY THEFT FOR BITCOIN MINING: A MODERN ECONOMIC CRIME
WITH SEVERE IMPACTS ON THAILAND

ชัชพงศ์ ภาคเดช

Chatpong Pakdech

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: 2054321@Meanet.Mea.Or.Th

บทคัดย่อ

บทความนี้ทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการลักขโมยไฟฟ้าเพื่อนำไปใช้ในการขุดบิตคอยน์ ภายใต้กรอบทฤษฎีอรรถประโยชน์ ทฤษฎีประโยชน์ร่วม และแนวคิดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยวิเคราะห์ฐานความผิดตามกฎหมายไทย โดยเฉพาะประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 และ 335 ประกอบคำพิพากษาศาลฎีกา และเปรียบเทียบกับมาตรการทางกฎหมายและแนวทางการบังคับใช้ในต่างประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ จีน และสหรัฐอเมริกา เพื่อประเมินความเหมาะสมของบทบัญญัติกฎหมายไทยในการยับยั้งพฤติกรรมดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยยังขาดบทบัญญัติเฉพาะที่รองรับลักษณะการกระทำที่มีความซับซ้อนและเป็นระบบเช่นนี้ และมีบทลงโทษที่ยังไม่สอดคล้องกับมูลค่าความเสียหาย บทความนี้จึงเสนอให้จัดให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานอาชญากรรมทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะ พร้อมกำหนดโครงสร้างโทษตามมูลค่าความเสียหาย การริบทรัพย์สินดิจิทัล และการดำเนินคดีอย่างเข้มงวด เนื่องจากเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสมัยใหม่ที่กำลังแพร่กระจายอย่างกว้างขวางในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย การกระทำดังกล่าวสร้างความเสียหายต่อรัฐ ทั้งในด้านรายได้ของหน่วยงานสาธารณสุข ปลอดภัย ความมั่นคงทางพลังงาน และความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายไทย ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ประกอบด้วยกรร่างกฎหมายเฉพาะ การบูรณาการระบบตรวจสอบพลังงานไฟฟ้า การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ และการปรับใช้บทบัญญัติตามแนวทางของต่างประเทศ เพื่อให้สามารถรับมือกับอาชญากรรมพลังงานในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ; การลักขโมยไฟฟ้า; บิตคอยน์

Abstract

This article examined the problem of electricity theft for the purpose of Bitcoin mining, a form of modern economic crime that has been increasingly widespread globally, including in Thailand. Such offenses severely affected the state through lost public utility revenues, weakened energy security, and diminished trust in the Thai legal system. This article analyzed the legal basis under Thai law particularly Sections 334 and 335 of the Penal Code along with relevant Supreme Court decisions, and compares them with legal measures and enforcement practices in South Korea, China, and the United States. The study applied the theoretical frameworks of utilitarianism, public interest theory, and the concept of economic (white-collar) crime to assess the adequacy of Thailand's current laws in deterring such misconduct. The findings reveal that Thailand lacks specific legal provisions to effectively address this complex and systemic behavior. Penalties under current laws remain disproportionate to the scale of damage caused. The study proposes categorizing electricity theft for cryptocurrency mining as a distinct form of economic crime, establishing a penalty structure based on the amount of economic damage, and allowing for the confiscation of digital assets and enhanced criminal enforcement.

Keywords: Economic Crime; Electricity Theft; Bitcoin

บทนำ

นโยบายเศรษฐกิจของไทยที่ขับเคลื่อนด้วยเงินตรา มีบทบาทสำคัญในการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและเงินเฟ้อ ทำให้ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ได้รับความนิยม โดยเฉพาะบิตคอยน์ (Bitcoin) ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วทั่วโลก พร้อมกับกิจกรรมการขุด หรือการประมวลผลธุรกรรมบนเครือข่ายบล็อกเชน ซึ่งต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูงและใช้พลังงานไฟฟ้าจำนวนมากตลอด 24 ชั่วโมง (Ciso Mag, 2022) การขุดบิตคอยน์จึงกลายเป็นกิจกรรมที่มีต้นทุนไฟฟ้าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยการผลิต ในหลายกรณี ผู้ขุดบิตคอยน์กลับเลือกวิธีลดต้นทุนอย่างผิดกฎหมายโดยการลักลอบต่อไฟฟ้าโดยไม่ผ่านมิเตอร์ หรือดัดแปลงระบบไฟฟ้าเพื่อลดค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการกระทำผิดที่ส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหาการลักขโมยไฟฟ้าเพื่อขุดคริปโตเคอร์เรนซีเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเขตเมืองและพื้นที่อุตสาหกรรม โดยเฉพาะในอาคารร้างหรือ

โรงงานที่มีการแอบติดตั้งเครื่องชุดบิตคอยน์จำนวนมาก (วสัทย์ ไฉ้มคำ, 2568) ผู้กระทำความผิดมักเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางเทคนิค และมองว่าการลักไฟฟ้าเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เมื่อเทียบกับผลตอบแทนจากการชุดเหรียญคริปโตและต้นทุนค่าปรับหรือโทษทางอาญาที่ต่ำ ความเสี่ยงในการถูกจับกุมมักถูกประเมินว่าต่ำเมื่อเทียบกับกำไรที่คาดว่าจะได้รับ ทำให้เกิดพฤติกรรมในลักษณะการเลือกอย่างมีเหตุผล ซึ่งผู้กระทำความผิดตัดสินใจกระทำความผิดโดยชั่งน้ำหนักผลประโยชน์กับโทษทางกฎหมายอย่างมีแบบแผน (Levi, 2002)

เมื่อพิจารณากรอบกฎหมายไทยในปัจจุบัน การลักไฟฟ้ายังถูกตีความและดำเนินคดีภายใต้บทบัญญัติทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 และ 335 ว่าด้วยความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ และคำพิพากษาฎีกา 877/2501 โดยศาลตีความว่า การลักกระแสไฟฟ้าย่อมเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 หรือ 335 แล้วแต่กรณีจะยืนยันว่าไฟฟ้าเป็นทรัพย์ (ไทยรัฐออนไลน์, 2562) แต่ความซับซ้อนของพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นการแสวงหากำไรเชิงพาณิชย์ กลับไม่มีบทบัญญัติเฉพาะที่สามารถลงโทษให้เหมาะสมกับระดับความเสียหายทางเศรษฐกิจหรือโครงสร้างพลังงานของรัฐ

บทความนี้จึงมุ่งศึกษาปัญหาภายใต้กรอบแนวคิดทางทฤษฎีรรถประโยชน์ ซึ่งเสนอให้กำหนดบทลงโทษตามความสามารถในการยับยั้งการกระทำความผิด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมโดยรวม (Mill, 2007) ทฤษฎีประโยชน์ร่วม เน้นบทบาทของรัฐในการคุ้มครองผลประโยชน์สาธารณะจากการแสวงหากำไรของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มทุน (Posner, 1981) และแนวคิดอาชญากรรมปกขาว อาชญากรรมไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรง หากแต่มีลักษณะการกระทำในเชิงหลบเลี่ยงทางกฎหมายเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีสถานะทางสังคมหรือเศรษฐกิจสูง (Sutherland, 1940) เพื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ จีน และสหรัฐอเมริกา พร้อมเสนอแนวทางเชิงกฎหมายและนโยบายที่เหมาะสมสำหรับบริบทไทยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

เป็นแนวคิดพื้นฐานของการลงโทษในทางกฎหมาย ซึ่งเสนอว่าการลงโทษควรมุ่งหวังผลในการป้องปราม (Deterrence) มากกว่าการตอบโต้ ทฤษฎีนี้เสนอให้กำหนดบทลงโทษตามความสามารถในการยับยั้งการกระทำความผิด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมโดยรวม (Mill, 2007) การลักขโมยไฟฟ้าเพื่อชุดบิตคอยน์ในบริบทนี้ หากไม่ถูกลงโทษอย่างหนักและแนบเนียน ย่อมทำให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจเลือกทางผิดด้วยเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ (Rational Choice)

ทฤษฎีประโยชน์ร่วม (Public Interest Theory)

เป็นแนวคิดในกฎหมายเศรษฐกิจและการกำกับดูแล ที่เน้นบทบาทของรัฐในการคุ้มครองผลประโยชน์สาธารณะจากการแสวงหากำไรของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มทุน (Posner, 1981) ในบริบทของการลักขโมยไฟฟ้า รัฐในฐานะผู้จัดการทรัพยากรพลังงานควรมีบทบัญญัติ

และกลไกที่ชัดเจนในการป้องกันการใช้ไฟฟ้าโดยมิชอบเพื่อประโยชน์ส่วนตน อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนในวงกว้างทั้งทางตรงและทางอ้อม

ทฤษฎีอาชญากรรมปกขาว (White-Collar Crime Theory) ทฤษฎีนี้ริเริ่มโดย Edwin ซึ่งระบุว่า อาชญากรรมไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรง หากแต่มีลักษณะการกระทำในเชิงหลบเลี่ยงทางกฎหมายเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีสถานะทางสังคมหรือเศรษฐกิจสูง (Sutherland, 1940) การลักขโมยไฟฟ้าเพื่อขุดบิตคอยน์มักเกิดจากผู้มีความรู้ความสามารถทางเทคนิค ใช้ช่องโหว่ของระบบไฟฟ้าและกฎหมายเพื่อประโยชน์ของตน โดยไม่รู้สึกละเมิดทางจริยธรรม ทั้งยังเล็งเห็นว่าผลตอบแทนมีมูลค่าสูงกว่าโทษที่อาจได้รับ

ลักษณะพฤติกรรมของผู้ลักขโมยไฟฟ้าเพื่อขุดบิตคอยน์

พฤติกรรมดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการลักทรัพย์ทั่วไป กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดมีความรู้ด้านเทคนิคและประเมินผลตอบแทนจากการขุดเหรียญเทียบกับต้นทุนทางกฎหมายอย่างเป็นระบบ เป็นการกระทำโดยจงใจและมีเจตนาเชิงธุรกิจชัดเจน สะท้อนพฤติกรรมทางเลือกอย่างมีเหตุผล อันควรถูกจำแนกเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่มี แรงจูงใจเชิงโครงสร้าง (Structural Incentive) มากกว่าความยากจนหรือการขาดโอกาส

- เหตุ: ผู้กระทำความผิดมักประเมินต้นทุนการกระทำผิดเชิงเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ ด้วยหลักคิดแบบการเลือกอย่างมีเหตุผล ซึ่งถือเป็นรูปแบบการกระทำผิดโดยตั้งใจเพื่อผลตอบแทน ไม่ใช่เพราะความขัดสน

- ผลทางนิติศาสตร์: ตามทฤษฎีอาชญากรรมปกขาว Sutherland (1940) ความผิดที่เกิดจากผู้มีสถานะในสังคมที่ดี มักไม่ได้รับการลงโทษสัดส่วนกับผลร้ายที่เกิดขึ้น จึงต้องมีการออกแบบกฎหมายให้สะท้อนเจตนาและผลเสียในระดับโครงสร้าง เช่น ความเสียหายต่อระบบไฟฟ้า ความมั่นคงทางพลังงาน และความน่าเชื่อถือของรัฐ

บทบัญญัติกฎหมายไทย

แม้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 และ 335 จะสามารถนำมาใช้กับความผิดฐานลักไฟฟ้าได้ แต่ไม่มีบทบัญญัติใดที่จำแนกลักษณะความผิดของการลักทรัพย์เพื่อกิจกรรมเชิงพาณิชย์ เช่น การขุดบิตคอยน์ ส่งผลให้การตีความยังยึดกรอบลักทรัพย์ทั่ว ๆ ไป และไม่สามารถกำหนดโทษได้เหมาะสมกับมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

- เหตุ: บทบัญญัติมาตรา 334 และ 335 เป็นบททั่วไปที่ออกแบบมาเพื่อความผิดลักทรัพย์ทั่วไป ไม่สามารถปรับใช้กับพฤติกรรมที่มีลักษณะซับซ้อนและมีผลกระทบระดับระบบเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

- ผลทางนิติศาสตร์: ตามทฤษฎีอัตราประโยชน์ (Mill, 2007) กฎหมายควรมีผลในเชิงการป้องปราม (Deterrence) แต่การใช้โทษจำคุก 3-5 ปี โดยไม่มีโครงสร้างเพิ่มโทษตามมูลค่า

ความเสียหาย ย่อมไม่สามารถสร้างแรงยับยั้งได้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดมีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจสูง เป็นข้อบ่งชี้ถึงความไม่เพียงพอของบทบัญญัติกฎหมายไทย

ความล้มเหลวของแนวคำพิพากษาศาลไทย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 887/2501 วางหลักว่าไฟฟ้าเป็นทรัพย์สิน แต่คำพิพากษาดังกล่าวยังมิได้สะท้อนลักษณะพฤติกรรมแบบ White-Collar Crime หรือการลักขโมยเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ทำให้การตีความของศาลยังไม่มีแนวทางที่แตกต่างระหว่างการขโมยไฟเพื่อใช้งานส่วนตัวกับการขโมยไฟเพื่อสร้างกำไรจำนวนมาก

- เหตุ: คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 887/2501 แม้ยอมรับว่าไฟฟ้าเป็นทรัพย์สิน แต่ยังไม่มีการใช้แนวคิดทางเศรษฐกิจหรือดิจิทัลมาเป็นฐานการพิจารณาโทษหรือการจำแนกลักษณะความผิด

- ผลทางนิติศาสตร์: ตามหลักเหตุผลเชิงหลักการ (Doctrinal Reasoning) คำพิพากษาดังกล่าวมีลักษณะคงที่ มากกว่าที่จะปรับใช้ให้ทันสมัย จึงควรมีการตีความใหม่หรือบัญญัติกฎหมายเฉพาะเพื่อจัดการกับพฤติกรรมเชิงระบบ

ความจำเป็นต้องแยกฐานความผิดและกำหนดโทษเฉพาะ

การตีความทางนิติศาสตร์สนับสนุนให้จัดความผิดนี้เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจจากการนำทฤษฎีอรรถประโยชน์ ทฤษฎีประโยชน์ร่วม และแนวคิดอาชญากรรมปกขาวมาประยุกต์วิเคราะห์ได้ว่า ความผิดนี้ควรถูกจำแนกต่างหากจากการลักทรัพย์ทั่วไป และควรมีกลไกปรับโครงสร้างบทลงโทษให้ยืดหยุ่นตามมูลค่าความเสียหาย พร้อมมีมาตรการรับทรัพย์สินทางดิจิทัล เช่น เครื่องชุดบิตคอยน์และกระเป๋าเงินดิจิทัล (Crypto Wallets)

- เหตุ: หากไม่มีบทเฉพาะ ผู้กระทำความผิดจะใช้ช่องว่างทางกฎหมายและความไม่ชัดเจนของระบบบังคับใช้เป็นเกราะป้องกัน และทำให้รัฐขาดเครื่องมือในการควบคุม

- ผลทางนิติศาสตร์: การจัดฐานความผิดใหม่ หรือการบัญญัติมาตราเฉพาะ จะช่วยให้การตีความกฎหมายมีความแน่นอน (Legal Certainty) และเป็นไปตามหลักความยุติธรรมที่สมดุล (Proportionality) ซึ่งเป็นรากฐานของรัฐนิติธรรม (Rule of Law)

เพื่อให้การวิเคราะห์มีมิติทางนิติปรัชญาควบคู่กับแนวปฏิบัติจริง จึงวิเคราะห์โดยใช้แนวคำพิพากษา จากศาลไทยและศาลต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์สถานะความผิดและการตีความบทบัญญัติกฎหมาย

คำพิพากษาในระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคำพิพากษาในระบบกฎหมายไทย จีน และสหรัฐอเมริกา

ไทย	จีน	สหรัฐอเมริกา
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 877/2501 (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 8/2501)	ศาลเจียงซู คำพิพากษาในปี ค.ศ. 2019	Commonwealth V. Nadeam Nahas รัฐแมสซาชูเซตส์ ปี 2023

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคำพิพากษาในระบบกฎหมายไทย จีน และสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

ไทย	จีน	สหรัฐอเมริกา
การลักกระแไฟฟ้า ย่อมเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 หรือ 335 แล้วแต่กรณี แสดงให้เห็นถึงการยอมรับว่า ไฟฟ้าเป็นทรัพย์ตามกฎหมาย แม้จะไม่มีรูปร่างจับต้องได้ คำพิพากษานี้จึงเป็นพื้นฐานทางกฎหมายสำคัญในการดำเนินคดีลักขโมยไฟฟ้าในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม คำพิพากษายังมิได้พิจารณาลักษณะเฉพาะของความผิดที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหากำไรเชิงพาณิชย์ในระบบดิจิทัล เช่น การขุดคริปโต	ลงโทษผู้ต้องหาคดีลักไฟฟ้าขุดบิตคอยน์ด้วยโทษจำคุกสูงสุด 13 ปี เนื่องจากก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจกว่า 13.78 ล้านหยวน แสดงให้เห็นถึงการตีความที่หนักแน่นว่าไฟฟ้าเป็นทรัพย์ของรัฐและการขโมยไฟเพื่อวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์ถือเป็นการละเมิดต่อโครงสร้างเศรษฐกิจของชาติ	ศาลตั้งข้อหาเจ้าหน้าที่ฝ่ายสถานที่ที่ใช้ไฟของโรงเรียนไปขุดคริปโต โดยตีความว่าเป็นความผิดฐานใช้บริการสาธารณะโดยมิชอบ (Fraudulent Use of Public Services) และทำให้ทรัพย์สินของรัฐเสียหาย (Anderson & Waterhouse, 2023)

วิเคราะห์แนวทางจากต่างประเทศแสดงถึงการใช้เหตุผลยืดหยุ่นตามเจตนาและผลร้าย

1. จีน ใช้กฎหมายลักทรัพย์และลงโทษอย่างรุนแรงตามมูลค่าความเสียหาย เช่น คดีในมณฑลเจียงซูที่มีโทษจำคุกสูงสุดถึง 13 ปี
2. สหรัฐอเมริกา ตีความไฟฟ้าเป็นบริการสาธารณะ (Services) และดำเนินคดีในฐานะการใช้บริการรัฐโดยมิชอบ
3. เกาหลีใต้ แม้ยังไม่มีโทษอาญาเฉพาะ แต่มีการตีความว่าการใช้ไฟฟ้าราคาถูกผิดประเภทในนิคมอุตสาหกรรมอาจเข้าข่ายฉ้อโกงสิทธิประโยชน์รัฐ

- เหตุ: ประเทศจีนใช้หลักผลร้าย (Consequential Harm) ในการเพิ่มโทษ เช่น หากความเสียหายจากการลักไฟฟ้าเกินระดับหนึ่งจะเพิ่มโทษถึงขั้นจำคุก 10-13 ปี

- ผลทางนิติศาสตร์: นี่คือการตัวอย่างของ เหตุผลเชิงเปรียบเทียบ (Analogical Reasoning) ที่รัฐไทยสามารถนำมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานโทษตามมูลค่าความเสียหายหรือการกระทำเชิงพาณิชย์ (Commercial Intent)

ในขณะเดียวกัน สหรัฐอเมริกาใช้แนวคิด Theft of Services ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะทรัพย์ที่มีรูปร่าง (Tangible Property) ซึ่งสะท้อนถึง เหตุผลเชิงเป้าหมาย (Teleological Reasoning) ว่ากฎหมายมีเป้าหมายเพื่อคุ้มครองบริการของรัฐไม่ให้ถูกใช้โดยมิชอบ ไม่ว่าทรัพย์นั้นจะจับต้องได้หรือไม่

จากการศึกษาวิเคราะห์โดยนำทฤษฎีอรรถประโยชน์ ทฤษฎีประโยชน์ร่วม และแนวคิดอาชญากรรมปกขาวมาประยุกต์กับข้อมูลทางกฎหมาย คำพิพากษา และแนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ ตลอดจนการประยุกต์ใช้กรอบทฤษฎีทางนิติศาสตร์ พบว่า พฤติกรรมของผู้กระทำความผิดมักประเมินต้นทุนการกระทำผิดเชิงเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ ด้วยหลักคิดแบบ

Rational Choice ซึ่งถือเป็นรูปแบบการกระทำผิดโดยตั้งใจเพื่อผลตอบแทน ไม่ใช่เพราะความขัดสน ในบริบทของบทบัญญัติกฎหมายไทย แม้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 และ 335 จะสามารถนำมาใช้กับความผิดฐานลักไฟฟ้าได้ แต่ไม่มีบทบัญญัติใดที่จำแนกลักษณะความผิดของการลักทรัพย์เพื่อกิจกรรมเชิงพาณิชย์ เช่น การขุดบิตคอยน์ ส่งผลให้การตีความยังยึดกรอบลักทรัพย์ทั่ว ๆ ไป และไม่สามารถกำหนดโทษได้เหมาะสมกับมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ไม่สามารถปรับใช้กับพฤติกรรมที่มีลักษณะซับซ้อนและมีผลกระทบระดับระบบเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม กฎหมายควรจะมีผลในเชิงการป้องปราม (Deterrence) แต่การใช้โทษจำคุก 3-5 ปี โดยไม่มีโครงสร้างเพิ่มโทษตามมูลค่าความเสียหาย ย่อมไม่สามารถสร้างแรงยับยั้งได้ในกรณีที่ผู้กระทำผิดมีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน สหรัฐอเมริกา และเกาหลีใต้ แสดงให้เห็นว่า แม้ในระบบกฎหมายที่แตกต่างกัน การตีความไฟฟ้าเป็นทรัพย์ หรือบริการของรัฐที่อาจถูกละเมิด และการใช้พฤติการณ์เชิงพาณิชย์เป็นองค์ประกอบพิจารณาโทษ ถือเป็นแนวทางที่มีร่วมกัน และควรนำมาใช้เป็นแนวเทียบเคียงในการปรับกฎหมายไทย เพื่อสนับสนุนการเสนอแนะแนวทางทางกฎหมายของไทย โดยพิจารณาจากทั้ง 1. ฐานความผิด 2. โครงสร้างบทลงโทษ และ 3. ประสิทธิภาพการบังคับใช้ ตัวอย่างเช่น จีนถือว่าไฟฟ้าเป็นทรัพย์ตามกฎหมายอาญา ทำให้สามารถดำเนินคดีลักทรัพย์ได้อย่างชัดเจน ขณะที่สหรัฐอเมริกามีแนวทางดำเนินคดีในฐานะการลักบริการ (Theft of Services) ซึ่งยืดหยุ่นในการบังคับใช้ และความผิดนี้ควรถูกจำแนกต่างหากจากการลักทรัพย์ทั่วไป การตีความทางนิติศาสตร์สนับสนุนให้จัดความผิดนี้เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และควรมีกฎปรับโครงสร้างบทลงโทษให้ยืดหยุ่นตามมูลค่าความเสียหาย พร้อมมีมาตรการรับทรัพย์สินทางดิจิทัล เช่น เครื่องขุดบิตคอยน์และกระเป๋าสตางค์เงินดิจิทัล (Crypto Wallets)

ความเชื่อมโยงของกฎหมายกับชีวิตจริง (Law In Action) ไม่ใช่เพียงกฎหมายในตำรา (Law In Books) และชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการยกระดับโครงสร้างกฎหมายไทยให้สามารถตอบสนองต่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจยุคใหม่ได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุผลทางนิติศาสตร์ (Legal Reasoning) โดยมีแกนหลัก 3 ประการ

1. เหตุผลเชิงหลักการ (Doctrinal Reasoning) ใช้ในการพิจารณาว่าแนวคำพิพากษา เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 887/2501 ยังเพียงพอหรือไม่ในการรองรับพฤติกรรมลักขโมยไฟฟ้าในรูปแบบใหม่ที่มีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจสูง และใช้เทคโนโลยีซับซ้อนกว่าการลักทรัพย์ทั่วไป
2. เหตุผลเชิงเปรียบเทียบ (Analogical Reasoning) ใช้เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีต่างประเทศ เช่น จีนที่ใช้กฎหมายลักทรัพย์อย่างเคร่งครัด หรือสหรัฐฯ ที่ใช้แนวคิด Theft of Services และตัดสินลงโทษบนฐานผลกระทบทางสาธารณะ มากกว่าตัวบทกฎหมายแบบตายตัว ซึ่งช่วยชี้ให้เห็นความยืดหยุ่นของระบบกฎหมายต่างประเทศในการรับมือกับอาชญากรรมเชิงเทคโนโลยี

3. เหตุผลเชิงจริยธรรมและผลลัพธ์ (Teleological Reasoning) เป็นการตั้งคำถามว่า กฎหมายควรตอบสนองต่อผล หรือคุณค่าทางสังคมอย่างไร เช่น หากผู้กระทำผิดสามารถชดเชยไฟฟ้ามูลค่าสิบล้านบาท แล้วรับโทษเพียงรอลงอาญา สังคมย่อมเกิดความไม่ไว้วางใจในระบบกฎหมาย ซึ่งขัดต่อหลักธรรมาภิบาลและความยุติธรรมเชิงนโยบาย

องค์ความรู้ใหม่

ความผิดฐานลักไฟฟ้าเพื่อขุดบิตคอยน์ในฐานะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่กัดกินเศรษฐกิจของชาติควรถูกจัดประเภทเป็น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่มีลักษณะทำลายเศรษฐกิจของชาติจากภายในอันเนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นความผิดที่มีเจตนาเพื่อแสวงหากำไรส่วนตัวโดยใช้ทรัพยากรสาธารณะ ไฟฟ้าที่ถูกลักขโมยเป็นทรัพยากรสาธารณะที่จัดสรรให้เพื่อความเป็นธรรมและความมั่นคงทางสังคม การที่บุคคลใดใช้ไฟฟ้าผิดวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะเพื่อนำไปสู่การทำการค้าส่วนตัวในรูปแบบที่รัฐไม่ได้รับรู้หรือจัดเก็บภาษี จึงถือเป็นการเบียดเบียนส่วนรวม (Public Exploitation) ซึ่งขัดต่อหลักความยุติธรรมเชิงกระจาย (Distributive Justice)

2. ความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ใช่เพียงค่าไฟ แต่คือการทำลายความมั่นคงทางพลังงานเมื่อมีการลักไฟฟ้าจำนวนมากในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ระบบจ่ายไฟย่อมมีความเสี่ยงสูงขึ้น ทั้งไฟตก ไฟเกิน หรือไฟลัดวงจร (เช่นกรณีอาคารร้างถูกดัดแปลงเป็นเหมืองคริปโต) ซึ่งส่งผลต่อผู้บริโภครายอื่นโดยไม่รู้ตัว นี่คือการทำลายสวัสดิการพลังงานที่รัฐต้องจัดสรรอย่างสมดุล

3. ผู้กระทำผิดมักไม่ได้เป็นผู้ด้อยโอกาส แต่เป็นผู้มีทุน มีเทคโนโลยี และมีเจตนาตั้งแต่ต้นความผิดนี้จึงไม่ใช่อาชญากรรมเชิงปัจเจก เช่น ขโมยไฟไปต้มน้ำร้อน แต่เป็นอาชญากรรมเชิงระบบ ซึ่งสะท้อนเจตนาอย่างชัดเจนว่า ต้องการใช้ช่องโหว่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของตนเองโดยไม่คำนึงต่อสังคม ยิ่งสะท้อนหลักการของ White-Collar Crime ซึ่ง Sutherland (1940) เตือนว่า อาชญากรรมปกขาวทำให้โครงสร้างของกฎหมายเสื่อมถอยโดยที่สังคมไม่รู้ตัว

4. อาชญากรรมนี้กัดกินระบบเศรษฐกิจโดยไม่ปรากฏผลภายนอก แต่แทรกซึมลึก ในขณะที่อาชญากรรมรุนแรงส่งผลในระดับบุคคล อาชญากรรมทางเศรษฐกิจเช่นนี้กลับทำให้รัฐสูญเสียรายได้ ระบบไฟฟ้าเสื่อมประสิทธิภาพ และความเชื่อมั่นในรัฐลดลง นี่จึงไม่ใช่เพียงการขโมยไฟ แต่เป็นการเบียดเบียนโครงสร้างเศรษฐกิจและความมั่นคงทางพลังงาน

5. การตีความที่ไม่จำแนกประเภทความผิดทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อระบบกฎหมาย หากผู้ขโมยไฟฟ้าไปใช้ส่วนตัวได้รับโทษเท่ากับผู้ใช้ไฟเพื่อสร้างผลกำไรทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ย่อมขัดกับหลัก Proportionality ซึ่งเป็นรากฐานของรัฐนิติธรรม (Rule of Law) การไม่จำแนกความผิดตามพฤติการณ์จึงเป็นการตีความที่บั่นทอนความยุติธรรมมากกว่าจะส่งเสริมกฎหมาย

6. เปรียบเทียบกับต่างประเทศแล้ว กฎหมายไทยยังไม่ทันสมัย

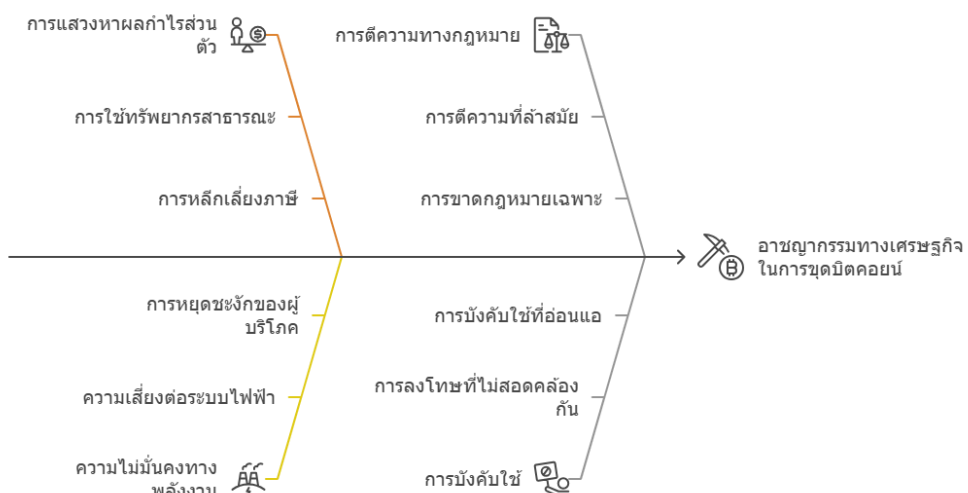
6.1 จีน มีคำพิพากษาที่เพิ่มโทษตามมูลค่าความเสียหาย โดยถือว่าการลักไฟฟ้าเพื่อขุดคริปโตเทียบได้กับการทำลายเศรษฐกิจของรัฐ

6.2 สหรัฐอเมริกา ใช้แนวคิด Theft of Services ที่ไม่ยึดติดกับทรัพย์สินที่จับต้องได้ แต่เน้นการละเมิดโครงสร้างของระบบสาธารณูปโภค

6.3 เกาหลีใต้ แม้ไม่มีโทษอาญาโดยตรง แต่เริ่มมีมาตรการบังคับใช้ทางแพ่ง การคืนประโยชน์ และการยกเลิกสิทธิใช้ไฟฟ้าราคาพิเศษในกรณีมีเจตนาเชิงพาณิชย์ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า การบังคับใช้กฎหมายของไทยที่ยังไม่จำแนกประเภทหรือแรงจูงใจของการกระทำ อาจเปิดช่องให้ผู้กระทำความผิดเลือกทำผิดแบบคุ้มค่า โดยไม่มีแรงจูงใจให้ยุติพฤติกรรมผิด

7. ความผิดนี้เป็นภัยกัดกินเศรษฐกิจของชาติจากภายในดังที่ผู้วิจัยเสนอในบทก่อนหน้านี้ ความผิดนี้มีลักษณะบ่อนเซาะจากภายใน (Internal Erosion Of Economic Stability) ซึ่งแตกต่างจากอาชญากรรมทั่วไป เนื่องจากก่อให้เกิด การสูญเสียรายได้ของรัฐแบบถาวร ความไม่มั่นคงของระบบพลังงาน การลดทอนความศรัทธาในระบบกฎหมายหากลงโทษไม่เท่าเทียม ความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ใช้ไฟฟ้าตามกฎหมาย กับผู้กระทำความผิดที่ไม่ต้องรับต้นทุนเชิงโครงสร้าง

8. ความจำเป็นของการตีความใหม่ หรือบัญญัติกฎหมายเฉพาะการตีความไฟฟ้าเป็นทรัพย์สินที่ศาลฎีกาเคยวางไว้เมื่อปี พ.ศ. 2501 แม้เป็นพื้นฐานสำคัญ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อพฤติกรรมที่แสวงหากำไรเชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ หากปล่อยให้ตีความอยู่ภายใต้กรอบเดิม การบังคับใช้กฎหมายจะไม่สามารถตามทันวิวัฒนาการของอาชญากรรมในยุคดิจิทัลได้

ภาพที่ 1 อาชญากรรมทางเศรษฐกิจในการขุดบิตคอยน์

กฎหมายไทยในปัจจุบัน ยังขาดกลไกที่จำแนกประเภทและระดับอันตรายของความผิดฐานลักไฟฟ้าเพื่อขุดบิตคอยน์อย่างเพียงพอ และยังไม่สามารถรับมือกับความซับซ้อนของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่ภัยเงียบที่กัดกินโครงสร้างเศรษฐกิจจากภายใน ในการใช้ทรัพยากรสาธารณะโดยหลักเลียงภาษี การสูญเสียรายได้ของรัฐกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงาน เสี่ยงต่อเสถียรภาพของระบบพลังงาน การลดทอนความเชื่อมั่นในระบบกฎหมาย

ข้อเสนอแนะเชิงโครงสร้างทางนิติศาสตร์ เพื่อให้สามารถรับมือกับอาชญากรรมลักษณะนี้ได้มีประสิทธิภาพ จึงควร

1. จัดความผิดนี้ ไว้ในหมวดอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะพฤติกรรมของผู้กระทำผิดมีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดอาชญากรรมปกขาว (White-Collar Crime) ตามที่ Sutherland (1940) อธิบายว่า เป็นอาชญากรรมที่ก่อผลกระทบทางเศรษฐกิจสูงแม้ไม่ใช้ความรุนแรง ผู้กระทำความผิดมักมีสถานะดี มีทุนทางเทคโนโลยี และตัดสินใจกระทำผิดจากการคำนวณต้นทุน-กำไร ด้วยเหตุนี้ การใช้บทบัญญัติทั่วไป เช่น มาตรา 334 หรือ 335 จึงไม่อาจสะท้อนเจตนาและโครงสร้างผลร้ายที่แท้จริงได้

2. ใช้แนวคิดการกำหนดโทษตามมูลค่าความเสียหาย และแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ การลงโทษแบบไม่จำแนกแรงจูงใจและผลกระทบ ละเมิดหลักนิติธรรมหากใช้บทลงโทษเดียวกันกับผู้ขโมยไฟฟ้าเพื่อต้มบะหมี่ กับผู้ขโมยไฟเพื่อลงทุนชุดคริปโตหลายล้านบาท จะขัดต่อหลักความได้สัดส่วน (Proportionality) ซึ่งเป็นแก่นของรัฐธรรมนูญ (Rule of Law) ดังนั้น ควรจะมีบทเฉพาะที่กำหนดระดับโทษแตกต่างกันตามลักษณะการกระทำ และผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาค

- 2.2 ออกบทบัญญัติที่แยกพฤติกรรมเชิงแสวงหากำไรออกจากการลักทรัพย์ทั่วไป

- 2.2 ยึดเครื่องมือของรัฐ เช่น Smart Grid ระบบตรวจสอบโหลดผิดปกติมาเป็นแนวร่วมทางกฎหมาย

- 2.3 เสริมแนวคำพิพากษาศาลให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและบริบททางสังคม

แม้ประเทศไทยจะมีกฎหมายที่สามารถดำเนินคดีเกี่ยวกับการลักขโมยไฟฟ้าได้ภายใต้บทบัญญัติทั่วไปของประมวลกฎหมายอาญา แต่องค์ประกอบของความผิด การตีความ และระดับบทลงโทษ ยังขาดความเฉพาะเจาะจงที่จะตอบสนองต่อความซับซ้อนและแรงจูงใจเชิงเศรษฐกิจของการกระทำผิดในลักษณะชุดคริปโตด้วยไฟฟ้าที่ขโมยมา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จัดประเภท อาชญากรรมพลังงานเพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เป็นความผิดทางเศรษฐกิจพิเศษ เสนอให้รัฐมนตรีนโยบายจำแนกความผิดเกี่ยวกับพลังงาน เช่น การลักขโมยไฟฟ้าเพื่อขุดบิตคอยน์ เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่กระทบต่อโครงสร้างรัฐ คล้ายกับการฟอกเงิน

หรือภาษีอากร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด สามารถร่วมมือกันดำเนินคดีในลักษณะเชิงยุทธศาสตร์

2. จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันการลักใช้พลังงานไฟฟ้าเชิงธุรกิจผิดกฎหมายเป็นหน่วยงานเฉพาะกิจร่วมระหว่างการไฟฟ้า สำนักงานพลังงาน กระทรวงดิจิทัล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินมาตรการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้งานไฟฟ้าผิดปกติ โดยใช้เทคโนโลยี Smart Meter และ Big Data เป็นเครื่องมือหลัก

ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย

1. บัญญัติกฎหมายเฉพาะสำหรับความผิดฐานใช้ไฟฟ้าผิดวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา หรือบัญญัติกฎหมายใหม่ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันการใช้พลังงานโดยมิชอบเพื่อแสวงหากำไร พ.ศ. ... โดยกำหนดนิยามการใช้ไฟฟ้าในลักษณะเป็นธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาต และกำหนดบทลงโทษตามลำดับมูลค่าความเสียหาย เช่น ความเสียหายเกิน 1 ล้านบาท ให้ถือเป็นความผิดร้ายแรงพิเศษ (Felony-Level Offense)

2. ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบอุปกรณ์และทรัพย์สินดิจิทัลที่ได้จากการกระทำความผิด เช่น เครื่องชุดคริปโต กระเป๋าเงินคริปโต (Crypto Wallets) และ Token ที่ได้จากการชุดโดยใช้ไฟฟ้าผิดกฎหมาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ผิดซ้ำอีก

3. เสริมแนวทางการตีความในคำพิพากษาไทยให้ทันสมัย ศาลควรตีความบทบัญญัติทรัพย์สินให้ครอบคลุมพลังงานที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตามหลักวินิจัยของศาลจีนและสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เกิดการใช้กฎหมายอย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสาธารณะประโยชน์

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ติดตั้งระบบตรวจสอบไฟฟ้าผิดปกติอัตโนมัติ เช่น โปรแกรม Ai Load Monitor ที่เปรียบเทียบการใช้ไฟตามเวลาและพื้นที่ หากพบความผิดปกติ ให้เชื่อมต่อกับหน่วยปฏิบัติการทันทีเพื่อเข้าตรวจสอบ โดยใช้แบบจำลองจากรัฐนิวยอร์ก (Usa) และมณฑลเจียงซู (จีน) ที่เคยใช้วิธีนี้จับเหมืองเถื่อนได้สำเร็จ

2. สร้างระบบแจ้งเบาะแสพร้อมรางวัลสำหรับประชาชน เสนอให้มีสายด่วนไฟฟ้าหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ให้ประชาชนแจ้งการลักไฟ พร้อมเงินรางวัลตามสัดส่วนของค่าเสียหายที่รัฐสามารถนำกลับมาได้ (คล้ายระบบในอิหร่านและจีน)

3. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในระดับยุติธรรมให้เข้าใจอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สอบสวน พนักงานอัยการ และผู้พิพากษา ให้เข้าใจโครงสร้างระบบไฟฟ้า Smart Grid ระบบคริปโต และวิธีใช้พลังงานผิดกฎหมายในการแสวงหากำไร เพื่อให้สามารถสืบสวนและวินิจฉัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

1. การตีความไฟฟ้าเป็นทรัพย์สินต้องพัฒนาให้ทันสมัย แม้ศาลฎีกาไทยจะวางหลักว่าไฟฟ้าเป็นทรัพย์สินที่สามารถลักขโมยได้ แต่การตีความดังกล่าวยังไม่มีมิติทางเศรษฐกิจหรือเชิงเทคโนโลยีเข้าร่วม ดังนั้นการตีความไฟฟ้าในบริบทดิจิทัลควรถูกขยายผลให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ เช่น การขุดบิตคอยน์ โดยอาศัยหลักการตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายร่วมกับผลกระทบต่อสาธารณสุข

2. การแยกประเภทอาชญากรรมเป็นเครื่องมือสร้างความยุติธรรมเชิงโครงสร้างหากไม่มีการจำแนกพฤติกรรมเชิงพาณิชย์ออกจากกรลักไฟฟ้าทั่วไป ระบบกฎหมายจะไม่สามารถรักษาหลักความได้สัดส่วน (Proportionality) ได้ ความยุติธรรมจึงต้องใช้โครงสร้างการแยกประเภท (Categorical Differentiation) เพื่อสะท้อนอันตรายต่อสังคมและเศรษฐกิจในระดับมหภาค

3. โมเดลโทษตามมูลค่าความเสียหาย มีประสิทธิภาพมากกว่าโทษแบบคงที่การลงโทษโดยพิจารณามูลค่าความเสียหาย เช่น ในระบบจีนหรือสหรัฐอเมริกา มีผลในการป้องปรามและทำให้ผู้กระทำผิดประเมินความเสี่ยงได้อย่างแท้จริง กฎหมายไทยจึงควรพัฒนาโมเดลที่กำหนดระดับโทษตามเกณฑ์ผลกระทบจริง

4. จำเป็นต้องเชื่อมโยงกฎหมายอาญากับนโยบายพลังงานและนโยบายดิจิทัลการลักไฟฟ้าเพื่อขุดคริปโตไม่ใช่ว่าเพียงความผิดทางอาญา แต่ยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงพลังงานและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจดิจิทัล ดังนั้นระบบกฎหมายจึงควรมีความยืดหยุ่นและทำงานร่วมกับกลไกนโยบายสาธารณะ เช่น การตรวจสอบโหนดไฟ้อัตโนมัติ และการรับทรัพย์สินดิจิทัล

ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายและกลไกนโยบายอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถจัดการกับความผิดที่ก่อกวนรัฐจากภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การรักษาความยุติธรรม ความมั่นคงทางพลังงาน และความไว้วางใจในระบบกฎหมายอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

ไทยรัฐออนไลน์. (2562). ลักลอบใช้ไฟฟ้าหลวงมีความผิดอย่างไร?. สืบค้น 25 กุมภาพันธ์ 2568, จาก <https://www.thairath.co.th/news/local/1481345>

วสัทยา ใจมคำ. (2568). 996 Bitcoin Mining Devices Seized In Chon Buri. Bangkok Post. สืบค้น 2 มีนาคม 2568, จาก <https://www.bangkokpost.com/>

Anderson, K. & Waterhouse, G. (2023). *Former Cohasset Employee Charged with Stealing Thousands from Town to Power Cryptomine*. Retrieved April 29, 2025, from <https://shorturl.asia/H6lhq>

- Ciso Mag. (2022). *Illegal Crypto Mining Is a Huge Drain on A Nation's Power Resources*. Retrieved April 29, 2025, from <https://shorturl.asia/TzloL>
- Levi, M. (2002). Suite Revenge? The Shaping of Folk Devils and Moral Panics About White-Collar Crimes. *The British Journal of Criminology*, 42(3), 595-613.
- Mill, J. S. (2007). *Utilitarianism*. England: Oxford University Press.
- Posner, R. A. (1981). *The Economics of Justice*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Sutherland, E. H. (1940). White-Collar Criminality. *American Sociological Review*, 5(1), 1-12.

